

Den mirakuløse rejse

Fra ris til kartoffel

af Lam-Phol Lam

Mellelgaard 2014,
Vejledende pris: 199,95

Anmeldelse af:
Vinh Prag

En heldig kartoffel

Lam-Phol Lam byder i anledningen af 40-års-jubilæet for krigens afslutning på en selvbiografi med et voksent og nyt syn på Becker-børnenes ankomst og behandling i 1975.

I disse måneder fejres 40-års-jubilæet for slutningen af det, som de fleste i Vesten kalder Vietnamkrigen. Den 30. april 1975 indtog nordvietnamesiske styrker Sydvietsnams hovedstad, Saigon, og omdøbte den snart efter til Ho Chi Minh-byen som et stærkt symbol på deres sejr. Amerikanerne kalder det Saigons fald, det officielle Vietnam kalder det Saigons befrielse.

I Danmark bliver dagen før, nemlig den 29. april 1975, også fejret, nemlig af de såkaldte Becker-børn. Den dag landede over 200 børn og unge fra det sydlige Vietnam i Aalborg Lufthavn, hvorefter de blev sejlet til den lille Livø i Limfjorden. Få dage forinden var de blevet læsset på nogle amerikanske transportfly af den dansk-tyske journalist Henning Becker, som kunne mærke, at krigen snart var ved vejs ende, og det ville ende med en nordvietnamesisk sejr.

Mens Becker-børnene sad på den lille danske ø og ventede, prøvede Dansk Flygtningehjælp og Anker Jørgensens regering at hitte ud af, hvad de skulle stille op med Henning Becker og alle de unger, som var flygtet fra ikke blot krigens rædsler, men også de "fredens rædsler", man forventede, mange sydvietnamesere (og ikke mindst de etniske minoritetsgrupper, som åbenlyst støttede Sydvietnam og USA) ville blive udsat for. Efter skærmydsler, forhandlinger, protester og interne konflikter endte gruppen med at få lov til at blive i Danmark, delt op i en håndfuld mindre grupper spredt landet over.

'Den mirakuløse rejse fra ris til kartoffel' er Lam-Phol Lams personlige skildring af sit eget liv før, under og efter den livsomvæltende rejse fra øst til vest.

Stræberen

Lam-Phol var en af de få voksne i gruppen og kom til Danmark som gruppens uofficielle leder og Henning Beckers tro medarbejder. Men historien, som ledte op til mødet med Becker og flyveturen over Stillehavet og USA til Livø, er som taget ud af en vietnamesisk sæbeopera.

Mens Lam-Phol voksede op i de sydvietnamesiske bjerge, gik han først på skole for etniske minoriteter (og beskriver sig

selv som montagnard, den franske fællesbetegnelse for etniske minoriteter fra bjergene) og derefter i skole med etniske vietnamesere. Som han blev ældre, voksede hans ansvarsfølelse, ikke blot for sin egen skæbne, men også for sin familie og omgivelser. Bogen skildrer en stædig og retfærdig sjæl, som aldrig gav op, hverken når sygdom, dumpede eksamener, et knust hjerte eller krigens rasen bød på modgang. Hver gang hans stræben efter et godt liv og en god uddannelse fik et hak i tuden, fandt Lam-Phol en anden vej frem, om det så var gennem politik, personlige forbindelser eller sport.

Et ærligt indspark

Lam-Phol Lams selvbiografi er, som han selv skriver i både for- og efterord, tænkt som en livsfortælling, som skal fortælle hans egne børn og børnebørn, ikke blot hvad han har oplevet i sit liv, men også hans meninger om disse oplevelser. Det er ikke en bog, som sigter efter at vinde literære priser eller at blive filmatiseret af Hollywood. Det er Lam-Phols helt egen personlige bog, hans fortælling og synspunkter.

Bogens stil er direkte, ærlig, beskrivende. Som Malala Yousefzai's selvbiografi 'I am Malala' er det de dramatiske begivenheder, der driver læselysten, og ikke florumvunden prosa med uendelige beskrivelser af pigers glinsende hår eller tropiske blomster.

To tredjedele af bogen er Lam-Phols oplevelser, og den sidste tredjedel er i princip bogens noter, som inkluderer forfatterens egne holdninger til religion og krigens politik og indlæg fra mange af de danske autoritetsfigurer, som havde indflydelse på Becker-børnenes skæbne. Overgangen fra fortælling til holdninger og derfra til eksterne indlæg er pludselig og dårligt markeret, men som noter bidrager den sidste tredjedel af bogen med andre vinkler på sagen.

For alle, der er interesseret eller var involveret i 70'ernes verdenspolitiske situation, danske asylpolitik og vietnamesiske historie, er 'Den mirakuløse rejse fra ris til kartoffel' et interessant og hurtigt læst indspark.